

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune :

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șase lune . . . 6 " " "
Pre anulu întregu . . 12 " " "

Pentru Roman'a :

pre an. întregu 40 Lei n. — 16 fl. v. a.
" 6 lune . . . 20 " " " = 8 " " "
" 3 " . . . 10 " " " = 4 " " "

Pentru insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbratelor pentru fișe care publicatiune separată. In Loculu deschisă 20 cr. de linia.
Unu exemplariu costă 10 cr.

Locuint'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

in

Strat'a Morariloru Nr. 13.

Serisorile nefrancate nu se voru primi decâtu numai de la corespunțăritii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii ramisi si nepublicati se voru arde.

Bucuresci, 1. iuniu. 1869.

Dle Red. Rogandu te, Dle Red. sê binevoiesci a primi urmatoriile renduri între colonele pretiuitului diurnalu, ce dirijetii, mi ieu libertatea a dechiară inaintea, câ nu vreu a descrie în detaliu cele petrecute în iubita mea patriã — Ungariã — sub ministeriulu aristocratului Andrãsi: ci facandu ore-cari observatiuni pre bas'a celorlu petrecute sub mentionatulu ministeriu în Ungariã si Transilvaniã voi pune inaintea fratiloru mei iubitori de patria si interesele ei vitali politic'a periculoșã si medilocoale marsiave ce urmarescu guvernamințele Beust-Andrãsi spre realizarea ei în orientu. Credu câ a sositu tempulu, ca si noi magyarok) sê judecamu impartialu; si vorbindu cu iubire frãtiascã despre natiunile coluitorie în acele tãre, nu se pote atribui, decâtu iubirei, ce am câtra patria mea: Cã - ce unu patriotu a deveratu nu vede în persecutarea celorlaltein natiuni din patria, decâtu perireã patriei.

Sciu inaintea câ multi (magyar testvéreim közt) cari se nutrescu cu ilusiuni si deosebi cei de la putere me voru judecã; dar' sciu si aca, câ avemu mai multi barbati inteligenti, iubitori de patria, cari sentiescu toțmai aca ce sentiescu eu, sciu câ întregu poporulu, fire-aru de ori-si-care natiunalitate, din imperiulu austro-magiaru, sentiescu prea profundu cele mentionande de mine, ma mai multu, pentru câ pãtimele si asuprirea lui nu se potu exprime prin vorbe.

Sub absolutismulu lui Bach-Schmerling suferiau tote natiunile egalu, suferinta ne însufãlã speranta si uniã pre tote natiunile egalu apesate, în lupta pentru independintia nationalã si libertate; dar' de la inaugurarea dualismulu presinte, natiunea magiara, a carei-a existintia este legata de existintia natiuniloru sorori, s'a prefacutu inasãsi în aca meschina uritiosã a lui Bach-Schmerling; astadi, omeni liberi si aparatori ai libertãtii odatã, ne vedemu sclavi si totu de odatã asupritorii altoru natiunalitatii. Intelligentiã noastrã nu mai respira liberu, ea este prinsã în mrețã lui Beust-Andrãsi; őr' poporulu, care aspira la libertate si susurãrea greutãtiloru, geme sub arbitriulu guvernulu presinte si sub povar'a dariloru directe si indirecte — nesuportabile. Noi ne vedemu lasati izolati de tote natiunile patriei, ma mai multu noi ne-am facutu inimizie pre acele natiuni cu cari noi punendu-ne în facia cauta sê sucumbemu: numai Beust-Andrãsi potu pretinde iubire de la apesatu pentru apesatoru. Aceste natiuni s'au luptatu si si-au versatu sãngele cu noi d'împreuna pentru patria loru si a noastrã — si este dreptu si cu ecitate, ca ele „sê fia aruncate de pariete“, dupa cum d'acea d. Beust? In caletoriile mele prin Ungariã n'am auditu, de câtu tãpote si suspine chiar' în sinulu poporulu maghiaru, pre care capii l'au delasatu, a carui-a capi nu cauta fericirea patriei si a natiunei în intrulu, în patria si fiii ei; ci în amesteculu estornu, în ajutoriulu strainu. Neindestulirea între natiunile nemagiare si-a ajunsu culminatiunea: ele si-vedu rapita limbã si natiunalitatea, poporulu loru se judeca prin omeni de alta natiunalitate, „magyarvilágunk“ nu pote nici-odãta indestulu natiunile frãtine, o „közös világ, si közös haza“ pote asceptã iubire si chiar' gerefire de sine de la toti fiii sãi — aceste natiuni vedu patria conducandu-se la peire prin barãna tremuranda a lui Beust Andrãsi ele striga, lamentãza, dar' vocea loru nu se ascultã! Romanii din Transilvaniã sunt mai reutratati, ca în secoliu feudalismulu d'inainte de 48. Transilvaniã s'a fusionatu cu Ungariã prin fortia, fãra invoierea Romaniloru cari compunu majoritatea absoluta a locuitoriloru d'in aca tãra de secolu autonomu. Uniunea facuta în 67 ca si în 48 este dar' ilegalã, si candu o numimu noi magiarii legãle nici noi nu credemu cea ce dicemu. Dar' pentru ce se anumimu acelu faptu sfortiatu legalu, candu noi scimu ilegalitatea lui — candu noi rapieãm autonomiei Transilvaniei prin fortia, nu se pote aduce decâtu imense daune?! — Io nu sãu fi securu a asceptã o fortuna într'o casa, pre

careã altii mi o ar' depinge de firma si edificata pre unu fundamentu stabilu — firmu, candu io asiu sciu, câ fundamentulu ei este numai nasipu, care respindu-se prin cea mai mica apa, va causã deslipirea petreloru de olaltã, si în fine de edificiu. Scimu ce a castigatu Austriã prin absolutismu; potemu cu tota securitatea deduce câtu vomu castigã totu pre aca cale în venitoru noi. Gintile locuitorie de secolu în aceste tãre nu se potu sterpi nici prin absolutismu nici prin terorismu; acesteã au scitu manũã totu d'aun'a armele, cu noi d'împreuna contra inimiciloru estorni, ele voru sciu aparã si existintia loru natiunale: ele trebuie sê trãasca si voru trãi la olaltã. Pentru ce dar' se terorisãza poporulu, pentru ce inteligintia celorlaltein natiuni este scosã d'in oficie! Poporulu va suferi, celelaltein natiuni voru suferi — au suferitu de secolu! Si asta-di, candu suferu pentru principiu mai nobili, decâtu cele a existintiei personale, candu suferu pentru limbã, autonomiã si existintia natiunale: suferintiele sunt dulci — suferintiele dau putere însufãtirea!

Si de unde vinu aceste rele, se va întrebã ore cine? Si cari aru fi medilocoale, d'a scapã de alteã mai mari cari ne amenintã?

Fia care patriotu a deveratu, fire aru de ori si care natiunalitate, scrutandu si esamenandu cu d'a menuntulu politic'a interna a d. Andrãsi, si urmãrindu numai pre unu momentu cu atentiune politic'a Beust-Andrãsi în statele vecine si fatia cu acesteã: va aflã causã dureriloru noștri, caricu totu minutulu se vedu a fi mai periculoșe. Politic'a lui Beust Andrãsi d'a largi confiniẽle Austro-Ungariiei în Orientu — prin ocuparea Romaniei — acașta politic'a, care s'a inauguratu cu nascerea monstruosulu fãtu — dualismu si care o parte d'între magiari a imbrãțiasatu-o cu entusiasm, este celu mai evidentu pericolu alu existintiei noastre natiunale. Neindestulirea generalã ce domnesce în Austro-Ungariã, ne va produce — d'acea aceste neindestuliri nu se voru delaturã în curendu — moțea chiar' în sinulu nostru: atuncu nu ne va mantui nici Beust cu cartea lui cea rosia, plina de mofturi, nici iubitul nostru Andrãsi cu agentii si spionii sãi politici, tramisi în Romania si platiti cu sudorea acelorã, carorã le voru causã detrimentulu. Agentii si spionii lui Beust-Andrãsi facu asta-di lucruri ne mai pomenite în Romania; si numerulu loru cresce pre d'icã merge. Ce avemu noi lipsa de astu-felu de mancatori d'in casa statulu si fondurile secrete la platitu, dar' platite de câtra bietulu tieranu între oftari si suspine? Romanii sunt unu poporu întieptu iubitori de pace; ei nu voru face agresiuni, si nici câ au lipsã de agresiune.

Magiarii si Romanii sunt avasati prin positiunea loru teritoriale a trãi aici în Orientu la olaltã. Dar' totu-si nu trebuie sê trecemu cu vederea unu lucru esplicabilu d'in inasãsi naturã lui. Romanii nu potu vedea cu ecitate cele ce se petrecu în Ungariã si Transilvaniã, — asuprirea fratelui, sinuciderea sororei, nu pote, decâtu a produce în frãteli sintiulu de resbunãre: a asceptã contrariulu d'ela Romanu, înseamnă a nu posiede sentiãri omenesci.

Eu nu petrecu în Romania de vre-o câteva luni, unde am venit sê spionezu, dar' nu salarisatu de Dnulu Beust-Andrãsi, acașta tãra; dar' precum d'incolo de carpatu nu am aflatu în Romania decâtu a deverati frãti sinceri si devotati pentru cei cari se lupta pentru patria, natiune, libertate comunã si egalitate, asiẽ nu aflu d'incece de carpatu nici „evreofagi“ nici „vagabondi“, nici „orde resbelice“ dupa cum bucina foiele guvernamentale, nu am aflatu nici epitétulu care „Honvéd“ cu iubire frãtiascã lu da Romaniloru, câ adeca Romanii d'in Romania libera ar' fi „tãgani“: eu tote le-am aflatu intorse. Am aflatu totu Romanii, ca si în Transilvaniã Banatu si d'incece de Tisã în Ungariã — vagabondi sunt singuru fiii lui Beust, sementiã cea nobila a evreiloru, cari în Romania venindu fãra pasa-

porte, fãra mediloco de sustienere, împila pre bietulu poporu mai reu ca în Ungariã si Transilvaniã. Candu am veditu aceste orde de vagabondi cu perciuni si costumulu loru cu vre-o câtuva secolu înainte de n. lui Christu, nu-mi vineã a crede ca acesti-a ar' pote fi ostasi unui omu modernu — ai renumitului între cei ce joã (fiasco) pre pungã altuia! Insedaru totã mahnirea mea. Natiuni le patriei Magiarii, Romanii, Slavii, Germanii nu mai sunt în stare a si apãra tierenã loru, pamentulu loru stramosiescu: Beust a trebuitu sê aflã unu medilocu de mantuire. Si ęca cãta ovreesca! Acum facemu resbelu lumii întregi! evreii striga de totã Europã asurdiesce! Paguba câ n'a fostu nenea Beust inaintea de 66 în Austriã: câ 66 de siguru nu ar' fi sositu nici. Mi pare câ vedu pre Beust ridiendu în pumni, candu o fi cugetandu la politic'a sa minunatã, prin care elu a imbetatu o mare parte d'între cei mai resoluti si liberali fi ai patriei noștre; candu o fi gandindu, câ ce renume si-a castigatu elu — pana si titulu de conte — candu elu numai a glumitu. Beust pote sê glumescã. dar' sê ne întrebãmu pre noi in-si-ne, potemu noi sê facemu gluma d'in totu ce este mai sacru pentru unu omu, d'in patria si natiune!

În d'ilele trecute me întempina pre stradele Bucuresciloru unu vechiu amicu alu meu d'in Elvetiã. Cea dantaia dorintã mi a fostu a me informã despre starea presinte a Elvetiei. Acolo sunt 22 de cantone, locuite de 4 ginte eterogene, de francesi, germani si italiani. Fia-care ginte este autonomu, fia-care se folosesce de limbã sa maternã si progresãza pre terenulu culturii nationale; dar' tote aceste ginte sunt strinsu legate de olaltã prin iubirea de patria, iubirea frãternã, de teritoriulu locuitu de ele, si de frãteliiloru coluitoru. Nu se astuprescu unã de altã ci trãescu în pace si indestulare. Comerciu loru infloresce, si ele trãescu pre teritoriulu montãnu si nefrugiferu alu Elvetiei în mare belsiugãre. ęca ce trebuie sê facemu noi, ęca drumulu, singuraticulu drumu, pre care pasãndu vomu salvã patriã, ne vomu face tari si mari! — Sofismele si medilocoale marsiave nu potu servi la ajungerea ore carui scopu nobilu. D'acea regretezu cu indignatiune pasii guvernulu Beust-Andrãsi atãtu în politic'a interna, câtu si esterna, facuti pana acum. Caracterulu nostru stramosiescu nu a fostu a la Beust-Andrãsi d'a publicã brosiure false sub nume de autoru pseudo-nationalu ca cea intitulatã Unitateã Romaniei sãu resolvirea ecstiunei orientale. Romanii au dreptulu d'a-si pretinde autonomiã Transilvaniei, drepturi politico-nationale, — egalã îndreptãtirea. Danduli-se acesteã noi vomu avã în ei cei mai sinceri frãti cei mai devotati coluptatori pentru independintia si patria.

D—s Sándor m. p.

Diet'a Ungariiei.

Siedintia de la 26. iuniu a camereideputatiloru.

Presiedinte; Paulu Siomsiciu; notari: Stef. Mailatu si Col. Sãlu. D'in partea regimulu ministrii: Baltasaru Horvatu, c. Emericu Mieu si Stefanu Gorove.

Siedintia se deschide la 10. ore a. m. Dupa autenticarea procesulu verb. alu siedintiei de ieri, se anuncia mai multe serisori, care se trametu la locurile destinate.

Trecundu-se la ordenea d'ilei Manuilu I rãbãru iẽ cuventulu în favorea proiectulu de lege despre esereerea potestãtii judecãtoresci, spanendu celoru ce au pretinsu ea ministrulu justitiei sê presinte proiectulu în ecstiune d'odãta cu alu organesãrii municipieloru, cumcã d-dieu încă a creatu lumea în 6 d'ile nu pentrucã dora n'ar' fi potutu-o într'una d'i (risete cumplite) ci ca sã arete unu precedinte (hohotu generalu) pentru ca omulu sê nu s'apuce odatã de tote ci pre rondu.

Iuliu Svãrtiu ar' dorì, ca dupa organesarea municipieloru sê se compuna unã comisiune d'in barbati de specialitate, în tote municipiele, ca acãst'a sê candideze pentru judecãtoriile de primã instantia. În Angliã, Belgiã

si Olandia ce e dreptu se numescu judecatorii; acolo se pote acest'a pentru ca simtiulu de dreptu si respectulu câtra justitia si legi este adunet inradecinat in consciintia a poporului; acolo unde constitutionalismulu si parlamentarismulu existe intru adeveru, numirea judecatorilor nu importa periclu; In drept'a se afirma cã parlamentarismulu adeverat nu se gasesce necaiure, neei in raiu, — vorbitoriulu nu vie a spune cã unde se gasesce, atãtu-a inse scie cã in Vien'a nu existe. Intriãba, de este independinte guvernulu ung. ? multe fapte, si mai in urma cestiunea confineloru militari adeveresce contrariulu.

C. **Fernandu Zic** ar vrè a scie, candu are de eugetu min. justitiei a introduce in vietiã proieptulu in cestiune, in ainte sèu dupa reformarea municipieloru ? Dacã mai antãiu s'ar face organesarca municipieloru, reformarea judecatorieloru ar' fi aplecareã practeca a acelei organesãri. Spriginesce proieptulu dar' numai in principiu.

Maur. Iocai combatete pre mai multi d'ntre oratorii d'in drept'a, spunendu intre altele, cã nepotismulu ce domnesce adu in comitate, si-va aflã adapostu si in incaperile ministeriali. Nu sustiene sistem'a presinte municipale, pentrucã compusetiunea ei este multu neperfecta si anume cum s'au infintiatu comitetele cõtatense ? Cineva d'in cei ce le-au compusu, a strigatu numele cui-va, unu altu cine-va a strigatu „vivat,“ si unu alu treile l'a inscrisu, si lucrulu a fostu gat'a. Estu-modu am devenitu si eu — dice vorbitoriulu — membru in mai multe comitete indepartate, in siedintiele caroru-a neei eu dar' neei colegulu meu principele Napoleonu (cã ei sielu este alesu unde-va) nu ne potemu infatãsiã vre-una-data. (Ilaritate.) Deci municipiele trebue reformate si judecatorii de I instantia alësi.

Michailu Horvat dice cã comitatele au fostu scutul drepturilor civile pana acum, adu inse nu le mai considera de trebuintiose. Elu crede, cã aministrarea justitiei in Ungaria pentr'aceã este rea, fiindu-efi judecatorii s'au alesu si nu s'au numitu, cã-efi mass'a neculta nu este capabila d'a aprotiuli calificatiunile, ei este condusa de interese politice. Partenesce proieptulu guvernului.

Mai vorbescu **Ludovicu Moccari** contra' er' **Andreu Halmosi** pentru proieptulu de su discussiune, firesce ascultati mai numai de parati, cã-efi paratii patriei se urescu de la o vreme a audi atãte-a verduscate, si o ieu care in catro. Dreptu-ace'a siedintia se inchia la 2¹/₂ ore. d. am

Congresulu catoliciloru de ritulu latinu.

In 26. iuniu s'a tienutu siedintia a trei-a, fiindu presiedinte arcieppulu Ionu Simoru, notari: plebanulu Martinu Cuti si c. **Eugenu Zici**.

Dupa autenticarea proces. verbulu alu siedintiei trecute, Vergilu Szilagyï raporta d'in partea comisiunii verificatorie, cã s'au verificatu 97 membri: 11 prelati, 20 deputati besericesci si 63 mireni. Spune mai de parte, cã crearea regulamentulu internu ar rapu tempu multu, dreptu-ace'a ar fi bine a se primi regulamentulu casei magnatiloru — in cãtu este aplicabilu.

Se prinesce si conformu acelu-i-a se face alegerea vice-presiedintiloru si a notariloru. Au intratu 86 voturi si s'au alesu vice-presiedinte, mirènu **Solomonu Gaizagu** cu 82 v., er de notari: canon. Ionu **Poila** cu eclesiastecu cu 79 v. si Antonu **Zici** mirènu. — Notarii si-ocupa scaunele, si adunarea se declara constituita.

Vergilu Szilagyï dã citire acelor puncte d'in regulamentulu camerei magnatiloru care se referescu la consultãri. Primindu-se aceste, siedintia se inchia.

D'in Sighetu (comit. Maramuresiu) primimu una corispondintia relativa la telegramulu publicatu in Nr. 62. „Fed.“ prin care se constata presupusetiunea noãra de atunci. Datele ee ni-se impartesiescu le vomu publicã in nr. v. asta data urmèza petitiunea Rloru d'in Sighetu adresata eppulu rutenescu d'in Muncaciulu :

Cãtra S. Sa dl. **Stefanu Pãncovicu** episcopulu gr. cat. alu diecesei Muncaciului.

Preasantite Domnule Episcople!
Subsersii cetatien d'in Sighetu in Maramuresiu ca poporeni ai besericii gr. cat. de nationalitate romana in numele nostru alu muieriloru si prunciloru nostri venim eu profunda veneratiune a ve susterne umilit'a rogare ca sè ve indurati gratiosu a ne dispensã si absolve de su juridictiunea diecesei muncaciane pre noi, pre societe si pruncii nostri, deodata sè ve indurati a ne da despre acestu actu documentulu absolutoriu.

Suntemu necesitati spre substernerea suplicei presente, si indemnati spre a ne rumpe de unirea cu beserica cat., prin violent'a vatemare a drepturilor nostre si prin suferintiele suportate, care in continuu se potentiedã, prin scandalele ee cu tota ocasiunea si in tôte dile se reinoiescu.

De candu s'a infintiatu episcopia de Gherla, necumata amu petitiunatu ca: Parochia Sighetului, pre baaea pluralitatii romane, sè se declare de romanesca „si ca atare“ sè vina sub juridictiunea episcopesca romana Gherlana.

Intru acea ambele nostre rugamintu fusera neconsiderate si refutate la scaunulu eppesu gr. cat. de Muncaciulu, la fost'a locutiintia a tieriei, la ministeriu, la nunciulu apostolicu si la maiestata sa imperatulu cu tôte cã:

1. Noi romanii formãmu majoritate in parochia Sighetului.

2. Ca majoritate, si mai posesionati conferimulu la dotarea parocului in proportiune mai insemnata.

3. Beserica si casa parochiala este radicata prin noi si prin romaniea comitatului.

4. Sighetulu d'in inceputu a fostu parochia romana si scaunulu episcopulu si vicariulu romanescu.

De la refusarea petitiunii nostre si sortea noãra deveni mai deploravera: pentru cã

1. D'in beserica edificata cu sudore romanesca limb'a romana mai de totulu este eschisa, si in locu-i in contra' vointiei si protestarei d'in parte-no, s'a venitu cea rusesca.

2. In scol'a noãra spre inpedecarea progresulu s'a introdusu limb'a rusesca, ca obligatoria.

3. In contra' vointiei si protestarei nostre functiunile pofite besericesci s'au severitu eschisivu in limb'a rusesca; rusesce ni s'au ingropatu membrii repausati ai familielor nostre, rusesce s'au ingropatu intre acestia si de euvendu repausatulu vicariulu gr. cat., carele in tempu de 50. ani functiunase ca atare si totodata parocu alu comunitatii bes. gr. cat. d'in Sighetu.

4. Ceremoniele besericesci, la cari d'in pruncia erau dedati, s'au delaturatu, si in loculu lor s'au introdusu alte ceremonie straine, necunoscutu si neprimate.

5. Ne au insultatu publice cantorii, si nu s'au sfiitu in diu'a pasceloru a intrebutiã potere fizica tunandu in coste pre unu studinte care pe baaea usulu incepuse a ceti „apostolulu“ romanescu.

6. Candu repausatulu parochu D. vicariulu romanu Petru **Andreu** pentru debilitatea corporala fu necesitatu a cere capeianu, s'a deumitu unulu care unu euventu nu scie romanesce, si care nici in tempu de 15 ani nu invetiã a pronuncia curata 5—6 cuvinte romanesce.

7. Sunt mai multi ani de candu nu avemu cine sè ne marturiscesca morbosi cei cari nu posedu limb'a unghuresca, mai multi d'in ei repausara fãra a fi fostu providiuti cu ultimã mangaiare a credintiei.

8. Sunt mai multi ani de candu nu avemu cine sè ne tina in dominece si in serbatoru servitiulu Ddeescu si invetiatura in limb'a noãra romana.

9. Cãrtile nostre de rogatuni si cantonale d'in beserica au disparutu fãra de urma, in cãtu cantorulu nostru numai atãta canta romanesce cãtu scie fãra carte.

10. M. O. D. Capelanu **Siuba Mihaly** schimosesce limb'a noãra intru atãta in cãtu mai multu d'intre subserisii pentru incungiararea scandalulu publicu fure silitu a remanè afara d'in beserica, cã-ee e eu neputintia a ascultã fãra scandalisare cum se roga O. D. Capelanu pentru „Pecatele lui Ddieu“ cum concedede „Satanei“ pre credintiosii sei, cum rostesce cuvinte necuviose cari nu in beserica dar' nici pre strade nu se potu ascultã fãra indignatiune, cum insusiesce lui Ddieu predicãte de aclea, pentru cari ori cine ar' cere satisfacere. — Tote aceste inse susu disulu D. Capelanu le comite nu d'in propusu, dar' d'in necunoscentia limb'ei.

Multe inca, forte multe amu potè produse, dar' fia aceste destule spre documentarea importantiei rogamintei nostre, destulu de evidente ca sè ve convingenti s. voãra cumcã amaratiunea noãra a devenitu la extreme, si cum cã nu fãra ansa ne amu ofaritu a ne despartã de beserica gr. catolica. Pasulu acestu-a ni au fostu refugiulu celu d'in urma ca se ne aperãnu si pastrãmu limb'a, de care ne alipimulu mai virtosu ca de vietia, si singurulu modu ca sè ne abatemu de la abisulu cãtra care erãmu rapiti prin giurstãrile vitrege moderne.

Pe baaea celoru produse umilit'a noãra rogaminte numai intru ace'a se concentradia ca: se ve indurati a ne absolve pre noi, impreuna cu familiiele nostre de su juridictiunea diecesei gr. cat. de Muncaciulu si a ni edã documentulu dimisorialu.

Cari pre langa umilit'a espresiune a profundei nostre veneratiuni amu remasu in Sighetulu Maramuresulu, 10 iuniu 1869.

A Santiei Vostre sierbi umiliti:

(Urmedia 120 de subserisii ale fruntasi loru poporeni romani d'in Sighetu.)

Cetimulu in „Ellenör“ de la 10 Iuniu a. c.

„In inspectoralulu scolaru alu Aradulu, dia ministru de instructiune publica a numitu pe subinspectorele scolasice. Acesta numire a causatu scandalisare generale; e adeveratulu scandalu.

Nu vorbimulu contra' numirii inspectorelui; acestu-a e unu domnu prea de omnia; a fostu arendatoru de mosie, dar' tot-odata stã in emnãtia cu dlu ministru, si a crescutu cãte-odata si cãte unu ogaru (cane de venãtu), cea ce e lucru forte greu, si asie nu potemu avè nici-o esceptiune contra' lui.

Dar' unu altulu! acesta e apoi placere! Ci se vorbèsca faptele.

Nu potemu servi decãtu eu o parte a biografiei sale d'in vietiã publica; dar' nu pentrucã dora nu o amcunosce intrèga, ei pentru cã partea cea mai mare nu se pote comunicã fãra vatemarea moralulu.

Subinspectorele a fostu protopopulu romanu de logan gr. or. in Beusiu. Ca directoru alu scoleloru confesionalu a comesu storsioni asup'a miseriloru invetiatori de sub directiunea sa, si pentru acest'a, si cã de la doi-treia luatu si bani pentru implerea unui postu de invetiatoru, a fostu trasu in cercetare disciplinara, si mai de multe ori a fostu acusat, dar' sub era' lui Bach i-a scsesu a tasiã tate aceste; pana mai in urma d'in acest'a caus'a si pentru alte manipulatuni besericesci, fu transpusu in chipu de pedèpsa la Borsiu-Incu.

Aici si-continuã activitateã cu demnitate, adevãca paroculu de acolo in beserica, inaintea altariulu, la vederea poporeniloru — s'a batutu.

Pentru acest'a, consistoriulu gr. or. d'in Aradu, a ordinatulu contra' lui cercetare disciplinara, dar' s'a intrupusu pentru elu patronii lui, elu inca a promis o purtate mai buna — si asie a capetatu iertare. Poporeni inse si acumu totu mereu se plangu in contra' lui; precum acimulu au fostu acum si la ministeriu.

D'in asta cauza, de si totu protopopulu tratualu este totodata si directoru scolaru, singuru acestu de euvendu numitu domnu — nu e.

Dupa ce, pre cãtu am potutu face fãra vatemarea buniei cuventiie, i-am aretatu gresielele, trebe sè-i aretam si meritele, si intre aceste in prim'a linea stã, cã acestu domnu este cortesiuulu principalu alu partitulu gubernicu. Cu ocasiunea alegerei de deputatu in Aradu a arangiatulu in scol'a romana ospetiu cortesiescu; ospetii se adunau, cãmurile, vinurile erãu pre mèsã, candu trecendu pre acoru romanii de partitulu stangei si vediendu acest'a dejosire a scolei lor, au intratu vre-o cãtu-va in scola: arangiatulu rulu protopopulu o tuli, dar' unu alegatoriu romanu calaru lu ajunse si lu corbãtu de-a-lungulu stradei. Acestu omu va visitã acum aceea-si scola.

Dar' mai unu are meritu, si acestu-a este cã scie limba numera. Inainte cu vre-o cãtu-va septemani, ca emniu alu gubernulu a visitatu patru scole intr'una di. Veniendu la una d'in scole a cerutu atestatu de la antistia, dar' candu fu vorb'a de datulu dilei, disse: datati de eri; la a doua: datati de adi; la a trei-a: datati de mane; la a patra: datati de poimane. Astfelu specificandu intru o diurne pre patru dile, intr'unu anu pote trage diurne pre 1460 dile.

Daca ast-feliu purcede ministralu de instructiune publica, apoi indaru s'a adusu legea, indaru se pletesce superplusulu de dare, indaru spune ministrulu cuventur frumose despre onestitate, despre poterea desvoltare ai rituali si despre alte lucruri frumose de aceste; d'in educatiunea poporulu nu va fi nimic, pentru cã dlu ministru nu cërca acei individi cari prin moralitate si capacitate sunt apti, ei capeta deregatoria acelu-a care are protectiune si care e cortesiu devotatu alu partitulu gubernicu.

In fruntea acestei corispondintie d'in „Ellenör“ a dice: „Acestu articlu se recomanda atentiunii baronulu Eötvös.“

Protocolulu.

Siedintiei a X.

(Ordinarie)

a directiunii Asociatiunii nationale pentru cultura poporulu romanu tienuta in Aradu in 12 iuniu nou, a. c. de fatia au fostu:

Presiedinte: Ioane **P. Deseanu** directorulu scolarulu substitutu.

Membru: Dr. **Atan. Siandoru**, Em. **Misic** u, **Stefanu Siobanu** si **Teodoru Serbu**.

Notariu: **Petru Petroviciu**.

Nr. 78. Cu privire la amenarea terminulu adunãrii generali pre 1. sept. a. c. st. nou; si conformu decisiulu directiunalu d'in 24. maiu, a. c. nr. 76. se face propunere: ca pentru distribuirea sortiuriloru tramise respectiviloru domni si mai vortosu pentru tramitarea baniloru incasati pentru aceste sortiuri si bileteri de balu sè se despusna prelungirea terminulu — ce erã desfitu pe 8 iuniu a. c. — pana „in elu si ve la 25. augustu a. c. st. nou“ cu atãtu mai vortosu, pentru cã respectivii domni recercati in privint'a acest'a sè aiba tempu oportunalu a le vinde esemplarele, ce li s'au tramis si d'ia caus'a scurtãmei terminulu precedinte de 8. iuniu nou, nu cum-va a se grabi cu restituirea esemplareloru nevendute.

Concluziu. Propunerea acest'a se prinesce, si se decide; a se emite la toti respectivii domni recercati.

privința această a una epistolă, prin care s'ă fie avisati cumcă termenul pentru vinderea exemplarelor cu care sunt prevedinți și respective pentru trimiterea banilor încasati de la emperatoriile sortițiilor și biletelor de balu se prelungească până la „25 Augustu a. c. st. nou,” la care voru avea restitui și exemplarele ce cum-va până atunci nu le-ar' fi potutu vinde; cu atât mai sigur de-ore-ce după expirarea acestui termen toate sortițiile la d'insii aflătoare se voru privi de vindute respective de tîenute, pentru care voru avea a da socotela la timpul s'eu; și cu atât mai vertos, că-ai: conformu procedurii usuata la toate sortițiile acele exemplare nepotendu-se mai multu primu inderețru în natura, d'în partea Asociațiunii respective direcțiunii acesteia, domnii prevedinți cu de acele, voru avea a respunde necondiționatu pretiului acelor'ă în bani gati.

79. D'în partea prezidentului direcțiunii se face propunere ca deorece interesul afacerilor direcțiunii pretinde neapertat, ca protololele sedințelor direcțiunale și verce publicatiuni s'ă se aduca în modrul celu mai estinsu la cunoștința publicului romanu, se arata lips'a ca pe viitoriu toate protocoalele și alte documinte referitorie la agendele direcțiunii s'ă se trimită în copia și la onorata Redacțiune a diariului „Fede-ratiune” spre publicare.

Concluziune. Acăsta propunere aflându-se de necesaria se decide: ca pe viitoriu toate protocoalele sedințelor direcțiunale și veri ce documinte, ce cadu în sfer'a afacerilor Asociațiunii — s'ă se publice afara de diariului „Albina” și în diariul „Fede-ratiune” fiindu a se recerca spre scopul acest'ă Onorabil'a Redacțiune respectiva, pentru bunavoința ulterioară de a comunica cele ce i se voru transmite pentru publicare în colo-nele pretiutei sale foie.

80. Colectantele d'în „Curticiu” dlu parocu și asesoru cens. Moise Bogșianu prin scrisoarea sa de 6. aprilu a. c. restituindu toate actele privitorie la agendele colecturii acelu cercu ce i s'au transmis înca sub datulu de 10. maiu 1868. Nr. 47. abdică d'în mai multe cause impedecătoare de misiunea carea s'au fostu concediutu d'în partea acesteia direcțiunii și cu de osebiră d'în cauz'a: că pe langa toate misiunile sale nu au fostu în stare a esopera rezultatulu poftitu în privința liquidării și încasării sumelor restante aflătoare la membrii Asociațiunii d'în acelu cercu și nici a mai spori cu membrii noi în partea asociațiunii.

Concluziune. Abdicerea dlui fostu colectante „Moise Boșianu” se primesc și în locul d-eci sale se numesc pentru respectiv'a colectura dlui notariu comunu d'în „Curticiu Petru Budai” fiindu a i se transmite toate actele referitorie la acăsta colectura pre langa acea recercare: ca s'ă binevoiesca a primi acăsta misiune și a conerșge cu sprigintulu D-niei Sale la afacerile și interesele Asociațiunii nostre avendu a implini agendele restante ale colecturii d'în Curticiu catu mai curendu și pentru urșintia cesțiunei liquidării restanțelor atātu de momentuose, s'ă fie poftitu a reportă despre rezultatulu până la finea lui Iuliu a. c.

Despre acăsta dispusie este de a se înștiința cătu repășitul colectante dlui Boșianu atātu și nou numitul denu collectante Petru Budai prin estrasu protocolariu.

81. De la colectanții cercuali ai Asociațiunii în urmarea provocării deacica sub Nr. 5 și 63 au intratu reporetele urmatorie:

1. D'în „Micalăca” prin dlu notariu „Constantinu Comșianu” protocolulu de liquidare cu 8 declarațiuni obligatoria pentru solvirea sumelor restante și 4. declarațiuni a le membrilor noi.

2. D'în „Lipova” prin dlu protopopu „Ioanotiera” au intratu supletorie protocolulu de liquidare cu o declarațiune obligatoria a membrului restanțiaru „Dariiu Puticiu” — despre solvirea sumei ofertulu restante, și alta declarațiune a membrului „Nicolau Mateiu” despre renoierea ofertulu pre langa suma încasata de 12 fl. v. a. dela mai multi membri restanțieri.

3. D'în „Batania” prin dlu parocu și ases. cens. „Moise Grozeșcu” au intratu protocolulu de liquidare cu estrasulu restanțelor și 4. cuitanție ale membrilor despre solvirea restanțelor în suma de 31 fl. 50 cr. v. a.

4. D'în „Beinsin” prin dlu protopopu „Georgiu Vasilieviciu” au intratu o declarațiune a dlui preotu d'în „Pocola Zacharia Miocu” prin carea se recomanda de membru fundatoru pre vieția cu o suma de 40 fl. v. a. ca ofertu pentru totudeuna. — Mai departe au intratu restanț'ă încasata dela membrulu „Vasilii Damsia” în suma de 4. fl. v. a.

5. D'în „Berza” au intratu prin dlu notariu „Comunalu d'în Buteni Nicolau Ardeleanu” ca

colectante respectiv, protocolulu de liquidare despre restanțele aflătoare în colectur'a cercului Berza.

6. D'în „Buteni” totu prin dlu notariu comunu „Nicolau Ardeleanu” au intratu protocolulu de liquidare, estrasulu restanțelor și 10. declarațiuni a le membrilor obligati pentru solvirea sumelor restante, dimpreuna cu sum'a încasata de 43 fl. v. a.

7. D'în „Galsia” au intratu prin dlu jude cercualu „Iustavu Rusu” protocolulu de liquidare, cu mai multe declarațiuni a le membrilor obligatori spre solvire și a le celor renoiți, cu o suma încasata de 52 fl. v. a.

Concluziune. Raportele espuse se estradau comisiunii censuratorie emise sub Nr. 5 pentru ultaiora conferare cu protocoalele de manipulațiune, avendu aceea și comisiune cătu aceste, asiè și cele pana acum' dela inceputulu anulului intrate numai decātu a le censura și despre rezultatulu acelor'ă a subterne raportulu speciau nesmintitu pana la sedința viitoria. Era banii încursi se strappu la perceptoratu avendu acela a estrada cuitel pre partea membrilor solvitori și a le transmite respectiviloru colectanți pentru immanuare.

Deodata dlu preotu gr-or din „Pocola Zacharia Miocu” pre bas'a declarațiunii espuse su punctulu alu IV le se declara de membru alesu pre vieția cu sum'a ofertulu de 40 fl. v. a. fiindu a se înmatricula în catalogulu membrilor fundatori, și a i se estrada diploma îndatinata.

82. Colectantele „cercului „Totvaradia” dlu protopopu „Ioșif Belesiu” face aretare: că deorece cerculu colecturii sale se estinde peste cele 28 de comune indepartate de centrulu colectoralu Totvaradia: este cu absoluta nepotintia de a suportă greutățile, ce întrevinu întru afacerile misiunii cu carea este însărcinat în privința agendelor privitorie la membrii cei forte numerosi d'în acele comune indepartate, în care impregiurari nu pote face d'în destulu recerintelor obveninde, ci propune: a se face reconstituire noua, ca d'în colectur'a atinsa s'ă se creeze 4. cercuri de colectare, impartindu-se comunele proporționalminte și conformu situațiunii lor în modrul urmatoriu:

I. Cerculu colecturii „Totvaradia” s'ă steo d'în comunele Totvaradia, Siorogsiagu, Lupesci, Pernesci Baia, Gialiti'a și Guvesdi'a pentru care dlu Protopopu primesc și mai de parte sarșina de colectante.

II. Cerculu de colectura „Soversinu” statatoriu d'în comunele: Soversinu, Vieneschi, Halalisiu, Temesiesci, Troiasiu, Cuiasi, Tocu, Ilteu, Saliste, Petrisiu, Corbesci, Rossi'a și Obersinu — s'ă se concreda d'în jude cercualu „Georgiu Haica,” ca celui mai demnu și zelosu membru alu Asociațiunii recomandat de dlu Protopopu.

III. Cerculu colecturii „Capruți'a” — statatoriu d'în comunele: Capruți'a, Dumbraviti'a, Grosi, Slatin'a, Batutia și Monostia s'ă se concreda dlui vicariu protopresviteral și asesoru consistorialu „Vasilii Zorlentianu;” era pentru alu.

IV. le cercu de colectura „Odvoșiu” statatoriu d'în comunele: Odvoșiu, Milova, Conopu și Berzava recomanda pre dlu parocu și asesoru consistorialu „Ioan Belesiu.”

Concluziune. Reportulu dlui colectante protopopu Ioșif Belesiu luandu-se cu aprobare la cunoștința se decide: reconstituirea celor 4. cercuri în modrul propusu pentru care la recomandarea dlui protopopu se numescu dnii mai susnumiti de colectanți ai Asociațiunii, cari d'în partea acesteia direcțiunii sunt poftiti a primi misiunea de colectanți, și în interesulu promovării scopurilor Asociațiunii nationale a face d'în destulu recerintelor privitorie la respectiv'a colectura.

Deodata dlu protopopu Ioșif Belesiu ca pana aci fostu colectante a tuturor acum despartitelor cercuri este poftitu a predă respectiviloru dnii noi colectanți actele și informațiunile ce privescu la membrii aflatori în comunele amintitelor cercuri de colectare, și a le impartasi numele și ofertulu membrilor respectivi, după cumu acci-a se afla în estrasulu protocolulu capitalu aflatoriu la D-ia Sa — pentru orientarea respectiviloru dnii colectanți a le numitelor III. cercuri.

Totu spre scopulu acest'ă se însărcineze notariatulu a transmite dlui protopopu cătineca trebuitiosa de tiparitari privitorie la agendele colectantiloru.

Despre acăsta decisiune sunt de a se înștiința cătu dlu Protopopu Ioșif Belesiu, asiè și cei trei dnii Colectanți nou numiti, — prin estrasu protocolariu.

83. Prezidentulu directoriu substitutu cu privire la urșintia efepturii liquidării și încasării restanțelor propune: ca deorece dlu fiscalu alu Asociațiunii Lazaru Ionescu ca colectante pentru membrii d'în Aradu, în presințe este absentu ca deputatu dietalu la Pesta; prin urmare impedecatu de a efeptu agendele intetitorie a le colecturii centrale de aici; s'ă de numesca altuca-

reva comembriu de colectante interimalu pentru realizarea liquidarilor și încasarilor necesarie.

Concluziune. Propunerea se primesc, ca colectante interimalu este poftitu dlu prezidinte Ioane Popoviciu Deseșanu, autorisandu-se, a recerca pre dlu fiscau și deputatu dietalu Lazaru Ionescu pentru predarea tuturor actelor referitorie la cesțiuna'ta colectura fiindu ambi acesti dnii a se înștiința despre acestu decisu prin estrasu protocolariu.

84. Notariulu direcțiunii Petru Petroviciu propune de membri noi intrati în Asociațiune pre dlu candidat advocatulu Josifu Cordanu d'în Aletea și Paulu Maioru parocu gr-cat. d'în Sietinu ambie cu unu ofertu anualu de 2 fl. pre anii 1868, 86^{9/10}, 1870/11.

Concluziune. Tienendu se votisarea usuata, ambi numiti dnii se alegu de membri noi în Asociațiune, pre restimpulu celor 3 ani fiindu a se înmatricula în catalogulu membrilor ordinari și a li se estrada Diploma îndatinata.

85. Notariulu direcțiunii Petru Petroviciu face aretare despre espedițiunile efeptuite d'în sedința trecuta.

Concluziune. Se ia la cunoștința.

86. Pentru autenticarea protocolulu acesteia sedinție

Concluziune. Se defige termenulu pre Joi in 6/17 Iuniu, a. c. la 6 ore s'era fiindu poftiti toti membrii de fatia a conveni în cancelari'a Asociațiunii.

Protocolulu acestu-a s'au cesitu și autenticatu în presința comembrilor Ioane Popoviciu Deseșanu, Ioane Goldisiu, Teodoru Serbu, și Petru Petroviciu.

Aradu, 6/18. Iuniu, 1869.

Directiunea. Asociațiunii nationale, pentru cultur'a poporulu romanu.

Ioane Popoviciu Deseșanu m. p. directoriu secund. substitutu.

Petru Petroviciu m. p. notariulu Asociațiunii.

Inștiințare.*)

Prin decisu direcțiunii d'în 12. Iuniu nou, a. c. N. 78. s'au facutu acea dispusie: ca termenulu ce fusese defiptu pre 8. Iuniu a. c. pentru vindierea sortiiloru de loteria filantropica, și a biletelor de intrare la balulu nationalu s'ă se prelungească pana la „25 Augustu a. c. st. nou.”

Despre care toti p. t. dnii concediuti cu vindierea acestor chartie, s'au incunoscintiatu prin deosebite epistole — cu acea rogare: ca s'ă binevoiesca a vinde pana atunci toate exemplarele ce li s'au transmis de aicea, și banii obvenindi ai administră nesmintitu la termenulu defiptu de 25. Augustu, — s'eu a restitui cele nevindute; deorace după expirării acestui termen, exemplarele aflature la respectivii dnii comisiunari, voru fi privite de vindute și tîenute prin D-sale, — și asiè după usulu sus-tatoriu la asemene întreprinderi de sortiție — acele exemplare nepotendu-se mai multu primu inderețru în natura — d'în partea Asociațiunii, — respectivii Dnii în acaror-a posesiune se afla acele sortiiri, voru avea necondiționatu a suministră pretiulu acelor'a aicia.

Ceea ce spre orientare se aduce la cunoștința onoratululu publicu romanu.

Aradu, 6/18. Iuniu 1869.

Directiunea Asociațiunii nationale pentru cultur'a poporulu romanu.

Ioane Popoviciu Deseșanu.

Directoriu secund. salstitutu.

Petru Petroviciu.
Notariu.

De su Magur'a Venetiei, in 24/6 1869.

Dle Red.!

Cetindu în colonele „Federatiunii” nr. 63. respunsulu Dlui jude cercualu, Georgiu Popu Grideanu, relativu la corespundințele aparute în nr. 45. și 56 ale acestui diariu, mi-tienu de detorintia santa, ca ne lasandu adevurul a se acoperi cu velu negru și asiè masecatu — s'ă se inlocuesca cu neadeveru, ve rogu a da locu urmatórilor reflexiuni, ce voiescu a le face în interesulu adevurulu și dreptății. — Alegerea de deputatu a lui Benedek Gyula d'în partea Romaniloru d'în cerculu super. alu districtulu Fagarasiului au indignatu pre toti romanii bine-simțitori, ni causă umire, că ore cum si în ce chipu s'ă potutu întimplă? și ore ce s'ă fi fostu caus'a acelu rezultatul rusnatoriu (pentru noi) și triumfu ungurescu între romanii — sciindu, că poporulu acelu-a, (d'în a carui sinu sum și eu) totu-de-un'a a alesu romanii ca deputati, și numai acum'a nu, me totu socotiamu, că

*) Suntu rogati și celealte onorabile Redacțiuni pentru bunavoința da reproduce acăsta înștiințare și în colonele diareloru sale.
Directiunea.

cine va fi fostu farmecatoriulu? D'in acestu punctu de vedere alu resultatulu rên si rusinatoriu fâra de voia si scirea acelu mai bravu si meritatu barbata alu nostru, facia cu unu criminalistu ca Benedek, — pretotindenea pre unde amblâm mi amucâ în ochi portarea cea rea a alegatoriloru si a conducatoriloru loru de la alegerea d'in Sierpeni si me întrebâu, câ ce si cine a fostu caus'a? la tôte aceste-a trebuiâ sê tacu si sê infiu d'in umeri, ne-sciindu, ce sê respundu, de ora ce la alegeri n'am luatu parte. Dupa alegere cotindu mai multi articlii referitori la acea, atâtu in „Albina“ câtu si in „Federatiunea,“ nu voiam a le da crediementu, pana ce in urma pre ne — asceptate am aflatu nodulu si me convinsei de adevêru si adeca: Mergendu, dupa s. Pasce, la Fagarasiu si tra-gendu la ospetari'a, unde mai erâu si altii, între carii pôte câ chiar' si autoriulu articluulu aparutu in nr. 56 alu „Fed.“ (care autoru de almintrea nu mi-e cunoscutu cu securitate) venira si siepte boeri d'intr'o comuna a cer-cului Dlu jude G. P. Grideanu, cu cari amestecandue ne in vorbe, spusera cum fura sedusi prin promisiunile dlui P. Grideanu, ca sê tiena cu Magiarii, si adeca spu-sera, câ le-au promis 100 fl. (un'a suta florini v. a.) dicundu-le, ca sê mârca si sê bea, câtu voru vrê, câ va plati Domn'i'a lui totu, destinandu le totu-de-odata si lo-culu, unde sê se intalnescu in nôptea urmatoria spre a le da paralele promise, se pricepe cu acea conditiune, ca sê asculte de Dlu si se tiena cu Benedek; ei inse au spusu si aceea, câ paralele promise nu li au datu si ei beutur'a au impartitu la boeri, ca sê tiena cu Ungurulu Benedek si acum'a erismariulu i-silesecu sê platêca, mai adausera si aceea, câ la alegerea d'in Sierpeni le-a impar-titu pre sub m'esa câti-va florini.

Dupa aceea incepura a spune si alte lucruri si mai referitorie la person'a Dlu Grideanu, pre care, deca co-respundintele nu le-a mai amintitu in publicu, nici io nu voiescu, ca sê le mai insru, nefindu-mi scopulu de a ata-câ persone, ci numai de a spune puru adevêrulu, prin urmare coresp. a scrisu adevêrulu curatu reproducendu ad literam cuvintele respectiviloru boeri referitorie la per-sôn'a Dlu jude cercualu G. P. Grideanu, cari tôte le-am auditu si eu cu urechile mele fiindu presinte si pu-

nedu man'a la pieptu marturisescu si constatezu publice, câ sunt adevèrate tôte, ce s'au scrisu de autorulu men-tionatu.

Dle jude cercuale! Ac'est'a o facu nu d'in invidia câtra persôn'a Dtale, pentrucâ seii bine, câ am fostu si suntemu amiei buni, credeu, câ nu vei negâ si câ nu ai fi crediutu câ chiar' io sê esu cu ac'est'a in publicu, ci deca este adevèratu n'am eu sê facu, si voiescu sê fiu amicu Dtale si pre vitoriu, inse numai in cele drepte ro-manesci.

Nu voiescu sê me lasu mai afundu, fora voiescu sê mai facu o reflesiune la asertiunea Dtale basata pre ne-adeveru, care dupa cum am cetitu in respunsulu Dtale, credi, câ coresp. Dtale aru fi Dlu I. . . P. . . despre care dici, câ prin purtare sa, amenintiandu poporulu, ca nu cumva sê tiena cu Ungurii, si-ar' fi instrainatu chiaru si rudeniele sale, încâtu mai toti s'aru fi facutu Benedecisti, — eu ca unu nepartinitoriu si ca unulu, carele cunoseu bine relatiunile D. sale facia cu rudeniele si eu poporulu nici candu nu Ti-le potu aproba, ci eu asiu dorî, ca nu-mai asiê sê fii de iubitu de rudeniele Dtale si de popo-ru, precum e resp. Domnu. Ce se atinge de visulu Dtale câ adeca neamurile Dsale s'ar fi facutu Benedecisti, — nu e adevèratu ma e o ascornitura a Dtale pureasa d'in ura câ-tra respectivulu, numesce numai unulu d'in famili'a P. . . cescu, care a tienia cu Benedek — pana nu vei face ac'est'a e minciuna gola asertiunea Dtale. Dara neamurile Dtale d'in Veneti-a au fostu Benedecisti. D'ci câ resp. ar' fi maniosu pre D-ta, pentrucâ nu i-ai fi datu parale, ca sê joce rolu de cavaleriu in Sabliu, — eu nu sci u nimic'a despre ast'a, e treb'a Dsale a se scusa. Vorbesci de-spre calatori'a Dsale la Brasiovu, câ nu i-ar fi sucesu — ba da D-le Popu Gridene, câ-ci atâtu in anulu acestu-a câtu si in anulu trecut u au ajutoratu bravii D ni Brasio-veni in carier'a studiiloru sale, in câtu mai numai prin acelu ajutoriu s'au sustienutu, — si deca bravii Brasioveni au facutu ac'est'a, nu s'au insielatu cui i-au datu paralele, câ-ci le-a întrebuintatu amesuratu asceptarii contributo-riloru si chiamarei Dsale de juristu cu sentieminte adevè-ratu romanesci. In fine, Domnule Popu Gridene, deora-ce te-ai nesuitu a acoperi adevêrulu si alu mascâ; si de-ora-

ce ai dechiaratu eu destula efrontaria pre nedreptulu de mintuosu si omu cu patima pre corespundintele dtale fie acelu-a cine va fi; — si deora-ce acele insulte se reducu si la person'a mea, ca la unulu, care candu s'au vorbitu aceste-a, între altii am fostu pre-sinte, am auditu, am fostu martoru oculatu si co-nosecu pre resp. boeri; — te provocu sê revoci publice acele insulte, câ-ci la d'in contra vei fi privitu D-ta de „calumniatoriu si ascundietoriu de a d everu.“ De altmîntra in urm'a urmeloru ca amicu alu Dtale mi sprimu si eu pareerea, câ mai bine erâ, câ sê-ti fii facutu urechi'a toca si sê nu fi mai pus u oleiu pre focu, care si asiê arde destulu si care pote va da ansa la descrierea biografiei Dtale.

Alu Dtale fostu si fitoriu amicu in cele drepte.
Comanicu Venetianulu.

Sciri electrice.

T r i e s t u, 25. iuniu. Calcut'a, 28. maiu, Bom-bai, 1. iuniu. Regele Birmei concentrêza trupe la frontiere si prin cetâtile d'in Irravaddy, si dandu audiisoptiriloru partitei inimice Angliei, voiesce a margini comunicatiu-nea cu Birma-superiora. Guvernulu ostu-indianu voiesce a colonisâ Nicobarele cu chinesi. — **Alesandri'a,** 19. iu-niu. Tote ministeriele se voru organisâ dupa modelulu ce-loru europenc. — **Hongcongu,** 13. maiu Parlanentulu iapanesu se va intruni la mediloculu lunei lui f'mai in Yeddo. Scirile d'in Pechingu spunu, câ principele Cnegu e constrinsu a renuciâ la postulu sêu de reginte, sustituintu-lu beliducele Tsenevofanu, inimiculu strainiloru.

Pa r i s u, 25. iuniu. Olozag'a a sositu aici adidemaneti'a.

B u c u r e s c i, 28. iun. In loculu ministrului de resbelu Duca, care si a datu demisiunea, este numitu generalulu Manu.

Proprietariu, redactoru respunditoriu si editoriu: **ALESANDRU ROMANU.**

Comunicatiunea pre calile ferate.

Pre Lini'a Statului

Pest'a-Vien'a
In tote dilele la 7 ore 32 min. dem. Sosescu in Vien'a la 1 o. 57 min. d. m.

Vien'a-Pest'a
In tote dilele la 2 ore 30 min. dp. m. Sosescu in Pest'a la 9 o. 25 m. sér'a.

Segedinu-Pest'a
Marti-a si Sambet'a la 2 o. 16 m. dem. Luni-a si Vineri-a la 9 o. 45 m. sér'a.

Vien'a-Baziasiu.

Vien'a	pléca la	7 ore 30 m. dem.	la 8 ore — min.	sér'a.
Posionu (Pressburg)	10	5	10	51
Neuhäusel	1	29	d. médi	59 demin.
Pest'a, sosescu	4	30	5	48 sér'a.
Pest'a pléca	5	23	6	31 demin.
Czegléd	8	29	sér'a	10 demin.
Segedinu	12	29	noptea	2 dem.
Timisor'a	5	24	d. médi.	29 dem.
Baziasiu, sosescu	8	10	ant. de amédi.	—

Baziasiu-Vien'a.

Baziasiu pléca	la 6 ore 35 min. dupa amédia-di.
Timisor'a	10 43 noptea la 7 ore 35 min. demin.
Segedinu	2 33 demin. 12 40 d. mdi.
Czegléd	6 40 " " " 6 13 sér'a
Pest'a, sosescu	9 5 " " " 8 30 " "
Pest'a, pléca	9 50 " " " 9 25 " "
Neuhäusel	1 25 d. améd. 12 58 demin.
Posionu	4 46 " " " 4 28 " "
Vien'a, sosescu	9 39 " sér'a 6 14 " "

Calca fer. de Nordu ung.

Pest'a S.-Traján.

Pest'a	pléca la	8 ore — min.	8 ore 30 min.	sér'a.
Steinbruch	8	8	8	51
Godöllő	9	13	1	4
Hatvan	10	30	1	42 noptea.
S.-Traján, sosescu,	13	24	d. amédi	5 demin.

S.-Traján-Pest'a.

S.-Traján	pléca la	2 ore 50 min. d. amédi.	10 ore 10 min.	sér'a
Hatvan	4	59	2	11 noptea.
Godöllő	6	3	4	20
Steinbruch	7	7	6	28 demin.
Pest'a sosescu	7	14	6	38

Calea fer. de Sudu (amedia-di).

Bud'a-Triestu Triestu-Kanizsa. *)

Bud'a	pléca la	6 ore 35 min. demin.	6 ore 20 min.	sér'a.
Alba-Regia	8	50	9	5
Canisia	1	50	d. amédi	5 demin.
Pragerhof	9	27	séra. *) in legatur. cu trasu-	—
Steinbrück	12	1	noptea r'a ce merge catra	—
Triestu sosescu	8	14	demin. (Vien'a.	—

Triestu-Bud'a. Kanizsa-Bud'a. *)

Triestu	pléca la	6 ore 45 min. sér'a *) in legatur. cu tra-		
Steinbrück	3	45	noptea sura ce merge catra	—
Pragerhof	9	30	demin. (Vien'a.	—
Canisia	1	22	d. amédi la 9 ore — m.	sér'a.
Alba-Regia	5	55	sér'a.	5 45 demin.
Bud'a	7	58	8	12

Bud'a-Albaregale-Vien'a.

Bud'a	pléca la	6 ore 35 min. demin.		
Alba-Regia, sosescu	8	39	—	—
Szönyu-nou	2	25	—	—
Vien'a, sosescu	8	2	sér'a.	—

Vien'a-Albaregale-Bud'a.

Vien'a	pléca la	7 ore 42 min. demin.		
Szönyu-nou	2	10	d. amédia di.	—
Alba-Regia, sosescu	5	38	—	—
pléca	5	55	—	—
Bud'a sosescu	7	58	—	—

Calea fer. spre Tis'a.

Vien'a Pest'a-C si v'a.

pléca	la 8 ore — min.	sér'a	7 ore 45 min. demin.		
Vien'a	6	30	demin.	5	19 sér'a.
Pest'a	9	39	"	6	17 " "
Czegléd	10	57	"	6	14 " "
Szolnok pléca	1	33	damédi.	1	3 " "
Püspök-Ladány	3	5	"	3	48 dem.
Dobritienu	4	33	"	6	24 " "
Nyiregyháza	5	31	" sér'a	8	9 demin.
Tocaiu pléca	7	24	"	10	46 " "
Miscolti	9	56	"	1	51 noptea.

Vien'a Pest'a-Aradu.

Vien'a	pléca la	8 ore — min.	sér'a.		
Pest'a	6	31	demin.	—	—
Tiegledu	9	24	"	—	—
Solnocu	10	16	"	—	—
Mező-Tur	11	29	dp. amédia-di	—	—
Ciab	1	9	"	—	—
Aradu sosescu	2	52	"	—	—

Vien'a Pest'a-Oradea-Mare.

Vien'a	pléca la	8 ore — minute séra.		
Pest'a	6	30	dem.	—
Tiegledu	9	39	"	—
Püspök-Ladány	2	7	dp. amedi.	—
Berettyó-Ujfalu	3	16	"	—
Oradea-Mare, sosescu	4	31	"	—

Casiovi'a-Pest'a-Vie'a.

Casiov'a	pléca la	5 ore 21 min. demin.	la 12 ore 1 min. mdi.		
Miscolti	7	55	3	20	d. mdi.
Tocai	9	37	5	50	sér'a.
Nyiregyháza	10	39	7	33	"
Dobritienu	12	19	10	26	noptea
P. Ladány	1	57	dp. mdi.	12	39 demin.
Solnocu	4	39	4	39	demin.
Tiegledu sosescu	5	46	sér'a	5	55 " "
Pest'a	8	40	"	8	56 " "
Vien'a	6	14	demin.	—	39 sér'a.

Aradu-Pest'a-Vien'a.

Aradu	pléca la	12 ore 26 min. ant. de amdi.		
Ciab'a	2	7	dp. amédia-di.	—
Mező-Tur	3	43	"	—
Solnocu	5	—	"	—
Tiegledu sosescu	5	48	" sér'a.	—
Pest'a	8	40	"	—
Vien'a	6	3	demin.	—

Oradea-Mare-Pest'a-Vien'a.

Oradea-Mare	pléca la	10 ore 20 min. ant. mdi.		
Berettyó-Ujfalu	11	44	"	—
P. Ladány sosescu	1	55	dp. mdi.	—
Tiegledu	5	38	" sér'a.	—
Pest'a	8	49	"	—
Vien'a	6	14	demin.	—

Mohaclu-Barciu.

Mohaclu	pléca la	7 ore 55 min.	12 ore — miu.	la mdi.		
Vilani	8	50	5	20	dp. mdi.	
Úszög	4	55	10	3	ant. mdi.	
Cinci-Beserice)	2	45	8	10	pléca	
(Fűfirkirchen) sosescu	5	8	demin	10	ant. mdi.	
pléca	2	53	dp. mdi.	7	23 pléca.	
Szigetvár	5	46	demin.	11	40 ant. mdi.	
Barciu, sosescu	7	15	"	1	15 dp. mdi.	
	8	27	"	2	27 " "	

Barciu-Mohaclu.

Barciu	pléca la	1 ora 25 min. la mdi.	6 ore 30 min. dp. mdi.		
Szigetvár	2	52	dp. mdi.	7	7 sér'a
Cinci-Beserice, sosescu	4	12	"	9	17 " "
pléca	7	10	" demin.	10	42 ant. mdi.

Alba-Iuli'a-Iuli'a (Belgradu).

Alba-Iuli'a	pléca la	6 ore 12 min. demin.		
Radna	5	7	24	" demin.
Soborsinu	9	7	ant. mdi.	—
Ili'a	10	27	"	—
Dev'a	11	16	"	—
Orestia	11	21	la mdi.	—
Vintiu-inf.	1	25	dp. mdi.	—
Alba-Iuli'a, sosescu	1	45	"	—

Alb'a-Iuli'a-Aradu.

Alb'a-Iuli'a	pléca la	4 ore 41 min. demin.		
Vintiu-inf.	5	15	"	—
Orestia	6	7	"	—
Dev'a	7	7	"	—
Ili'a	7	53	"	—
Soborsinu	9	12	ant. mdi.	—
Radna	10	47	"	—
Aradu sosescu la	11	50	"	—

Prim'a Cale ferate transilvana.

Trasurile cu persone se impreuna la Aradu cu calea fer. de Tisa in ambe directiunile.

Navigatiunea (Plutirea)

cu vaporele societati Danubiane imp. reg. priv. Vaporele cu caletorii pléca:

Vien'a-Pest'a: in tote dilele la 6¹/₂ ore deminetia.

Jaurinu-Pest'a: in tote dilele la 12 ore inainte de amédi.

Pest'a-Esegu: luni-a, marti-a, mercuri-a, vineri-a si sambet'a la 7 o. dem.

Pest'a-Semlinu-Belgradu: luni-a, mercuri-a si sambet'a la 7 ore demin.

Pest'a-Orsiov'a si Romania: mercuri-a la 7 demin.

Esegu-Semlinu-Belgradu: marti-a, joi-a si sambet'a la 5¹/₂ ore demin.

Esegu-Orsiov'a si Romania: joi-a la 5¹/₂ ore demin.

Semlinu-Belgradu-Orsiov'a si Romania: joi séra si domineca deman.

Baziasiu-Orsiov'a si Romania: vineri-a si domineca inainte de am.

Orsiov'a-Romania: sambet'a si luni-a inainte de am.

Jaurinu-Vien'a: in tote dilele la 8 ore sér'a.

Pest'a-Vien'a: in tote dilele la 6 ore sér'a.

Esegu-Pest'a: luni-a, mercuri-a, joi-a, vineri-a si sambet'a la 5¹/₂ o. dem

Belgradu-Semlinu-Pest'a: marti-a, joi-a si domineca la 8 ore demin.

Baziasiu-Belgradu-Semlinu: marti-a demin. si sambet'a dup am.

Baziasiu-Belgradu-Semlinu si Pest'a: sambet'a dup am.

Orsiov'a-Belgradu Semlinu: luni la amédi sambet'a demin.

Orsiov'a-Belgradu-Semlinu-Pest'a; sambet'a demin.

Galatiu-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu: marti-a si joi-a demin.

Galatiu-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu-Pest'a: marti-a demin.

Siseciu-Semlinu: marti-a demin.

Semlinu-Sisecu: vineri-a demin.

Segedinu-Semlinu: mercuri-a si sambet'a demin.

Semlinu-Segedinu: demin. a si joi-a la mdi.

Vaporele accelerate pléca:

Pest'a-Galatiu: luni-a la 7 ore demin.

Baziasiu-Galatiu: marti-a si sambet'a la 9 ore demin.

Galatiu-Pest'a: vineri-a la 4 ore dupa am.

Galatiu-Baziasiu: marti-a si vineri-a la 4 ore dp. am.

Navigatiunea pre Tis'a superiora.

Vaporele cu caletorii pléca:

Tocaiu-Ciapu: luni-a si joi-a inainte de am. dpa sos. tronului pestanu.

Tocaiu-Namen: joi-a inaint. de am. dpa sosirea tren. pest. cam la 8 o. d.

Namen-Tocaiu: sambet'a in diori.

Ciapu-Tocaiu: marti-a si sambet'a la 7 ore demin.